



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ



БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

ID 2936

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	122 Комп'ютерні науки (магістр)	Назва освітньої програми	Комп'ютерні науки (2024) Комп'ютерні науки (освітньо-наукова) (2024)
	124 Системний аналіз (магістр)		Системний аналіз (2024) Information systems and technologies (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна Освітньо-наукова	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. менеджменту та адміністрування (МА)

Викладач/викладачі

Кирич Наталія Богданівна, д-р екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	допомогти у досконалому опануванні теоретичного матеріалу з основ бізнес-планування, засвоєння сучасного ведення бізнес-планування та набуття навичок кваліфікованого використання його здобутків у майбутній практичній роботі.
Формат курсу	Дисципліна передбачає проведення лекційних, практичних занять та консультацій. Для кращого розуміння та засвоєння викладеного матеріалу, дисципліна має супровід у вигляді електронного навчального курсу в системі A-Tutor (https://dl.tntu.edu.ua/index.php). Електронний навчальний курс має лекційний матеріал, практичні роботи, питання підсумкового контролю та систему оцінювання.
Компетентності ОП	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел. СК01. Здатність проводити оцінку виробничих і невиробничих витрат на забезпечення якості об'єкта проектування, розробляти бізнес-рішення та оцінювати нові технологічні пропозиції. СК02. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проектах.
Програмні результати навчання з ОП	РН5. Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності. РН19. Аналізувати сучасний стан і світові тенденції розвитку комп'ютерних наук та інформаційних технологій.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 28 год.; практичні заняття — 14 год.; самостійна робота — 78 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 10 год.; практичні заняття — 12 год.; самостійна робота — 98 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 1; семестр — 2; Вибіркова дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: екзамен Підсумковий контроль: екзамен

Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Бізнес планування» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: "Менеджмент", «Економіка підприємства», «Організація виробництва», «Планування діяльності підприємства».

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

Технічні засоби для демонстрування результатів навчання (ноутбук, проектор). Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс

Годин
ОФЗО ЗФЗО

Лекція 1. Сутність планування в ринковій економіці

1. Об'єктивна необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки.
2. Місце планування в системі менеджменту.
3. Форми планування і види планів.
4. Технологія планування.
5. Принципи планування.
6. Методи планування.

2 1

Лекція 2. Бізнес-план його структура та роль у розвитку підприємств

1. Функції планування ділового розвитку фірми.
2. Структура бізнес-плану.
3. Характеристика конкурентного середовища й конкурентні переваги.

2 1

Лекція 3. План маркетингу при бізнес-плануванні на підприємствах.

1. Типи маркетингу.
2. Зміст цього розділу у бізнес-плані.
3. Стратегія маркетингу.

2 1

Лекція 4. Виробнича програма на підприємствах.

1. План виробництва.
2. Розрахунок потреби в основних виробничих фондах.
3. Планування обсягу реалізації продукції.
4. Розрахунок потреби в ресурсах на виробничу програму.
5. Розрахунок потреби в персоналі й заробітній платі.
6. Кошторис витрат і калькуляція собівартості.
7. Потреба в додаткових інвестиціях.

2 1

Лекція 5. Планування собівартості і ціни продукції (послуг) підприємства.

1. Поняття і види собівартості продукції і класифікація витрат на виробництво.

2 1

2. Планування собівартості продукції (послуг) підприємства.
3. Поняття і види цін на продукцію (послуги) підприємства.

Лекція 6. Проектування цінової стратегії та графічне забезпечення фінансового проекту.

1. Встановлення цін у сфері послуг.
2. Стратегія ціноутворення та конкуренція на основі цін. 2 1
3. Стратегія вибору типу пакування.
4. Вибір назви компанії та місця розташування.

Лекція 7. Стратегія просування продукту на ринок.

1. Проектування промоційних заходів 2 0,5
2. Процес прямого продажу
3. Вибір часу виходу продукту на ринок

Лекція 8. Організаційний план.

1. Обґрунтування вибору юридичної форми організації бізнесу. 2 0,5
2. Створення організаційної структури управління підприємством.

Лекція 9. Планування оплати праці на підприємстві.

1. Поняття і принципи оплати праці.
2. Тарифна система оплати праці.
3. Форми і системи заробітної плати та формування фонду оплати праці. 2 0,5
4. Безтарифна система оплати праці.
5. Мотивація оплати праці на підприємстві.

Лекція 10. Фінансова доцільність проекту.

1. Методи фінансової доцільності проекту. 2 0,5
2. Взаємозв'язки підприємств і банків.
3. Точка беззбитковості

Лекція 11. Фінансовий план.

1. Зміст, завдання та методи фінансового планування.
2. Прогноз звіту про доходи і видатки. 2 0,5
3. Рух грошових коштів внаслідок фінансової діяльності підприємства.
4. Прогноз балансу активів та пасивів підприємства.

Лекція 12. Фінансові результати діяльності підприємства.

1. Виручка від реалізації продукції і доход підприємства. 2 0,5

2. Економічна суть прибутку та рентабельності, їх види і методи розрахунку.
3. Фінансовий стан підприємства та визначення його фінансової стійкості.

Лекція 13. Технологія розробки різних видів бізнес-плану.

1. Бізнес-план фінансового оздоровлення підприємства.		
2. Бізнес-план реорганізації підприємства.	2	0,5
3. Бізнес-план інноваційного проекту.		
4. Бізнес-план диверсифікації діяльності підприємства.		
5. Стандарти бізнес планування.		

Лекція 14. Презентація бізнес плану перед інвесторами.

1. Цілі та завдання презентації бізнес плану.		
2. Організація проведення презентації бізнес плану.	2	0,5
3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес плану.		
4. 10 помилок бізнес презентацій.		

РАЗОМ: 28 10

Практичні заняття (теми)	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
Практичне заняття 1. Сутність планування в ринковій економіці	1	1
Практичне заняття 2. Бізнес-план його структура та роль у розвитку підприємств	1	1
Практичне заняття 3. План маркетингу при бізнес-плануванні на підприємствах.	1	1
Практичне заняття 4. Виробнича програма на підприємствах	1	1
Практичне заняття 5. Планування собівартості і ціни продукції (послуг) підприємства.	1	1
Практичне заняття 6. Проектування цінової стратегії та графічне забезпечення фінансового проекту.	1	1
Практичне заняття 7. Стратегія просування продукту на ринок.	1	0,5
Практичне заняття 8. Організаційний план	1	0,5
Практичне заняття 9. Планування оплати праці на підприємстві	1	0,5
Практичне заняття 10. Фінансова доцільність проекту	1	0,5

Практичне заняття 11. Фінансовий план	1	0,5
Практичне заняття 12. Фінансові результати діяльності підприємства	1	1
Практичне заняття 13. Технологія розробки різних видів бізнес-плану	1	1
Практичне заняття 14. Презентація бізнес плану перед інвесторами	1	1
РАЗОМ:	14	12

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

- Опрацювання окремих розділів, які не виносяться на лекції:
- Методи планування.
 - Характеристика конкурентного середовища й конкурентні переваги.
 - Стратегія маркетингу.
 - Планування обсягу реалізації продукції.
 - Створення організаційної структури управління підприємством.
 - Точка беззбитковості.
 - Прогноз балансу активів та пасивів підприємства
 - Бізнес-план диверсифікації діяльності підприємства.

Інформаційні джерела для вивчення курсу

Навчально-методичне забезпечення:

1. Дистанційний курс «Бізнес планування» (ID 2936).
2. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. К. : Знання, 2023. 173 с.
3. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. Вид. 2 ге, доп. / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболев, Г. О. Швиданенко, О. Г. Дерев'янка. К.: КНЕУ, 2022. 379 с.
4. Шерепа К.М. Бізнес – планування: Методичні вказівки щодо підготовки та проведення практичних занять і самостійної роботи студентів// Бізнес-планування// К.: ДЕТУТ, 2023 р. 55 ст.
5. О.П. Колонтаєвський, І.О. Самойленко. Конспект лекцій з курсу «Бізнес-планування» Харків: ХНАМГ, 2020. 137с
6. Бізнес-план: Практичний посібник /К.Барроу,П.Барроу, Р.Браун. К.:Знання, 2021. 285с.

Рекомендована література:

Базова

1. Господарський кодекс України // Верховна Рада України: від 16.01.2003, № 436-IV.
2. Цивільний кодекс України // Верховна Рада України: від 19.06.2003. № 980-IV.
3. Наказ Фонду державного майна України. Положення про типовий бізнес-план : від 26.05.94. № 301.
4. Македон В. В. Бізнес-планування: [навч. пос.] / Македон В. В. К.: Центр учбової літератури, 2009. 236 с.
5. Агафонова Л. Т. Підготовка бізнес-плану: Практикум / Л. Т. Агафонова, О. Р. Рога. [3-є вид.]. К. : Знання, 2021. 158 с.
6. Барроу К. Бізнес-план: практ. посіб. / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун. К. : Знання, 2001. 285 с.

Допоміжна

1. Бадзим О. С. Удосконалення методів розробки фінансової складової бізнес-плану / О. С. Бадзим // Актуальні проблеми економіки. 2019. № 12. 79-86.
2. Верба В. А. Проектний аналіз : підруч. / В. А. Верба, О. А.Загородня. К.: КНЕУ, 2020. 322 с.
3. Гаврилов А. О. Використання бізнес-планування як інструменту для прийняття інвестиційних рішень / А. О. Гаврилов // Фондовый рынок. 2019. № 20. С. 18-26.

Електронні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua>
Наукова бібліотека ім. В. Вернадського
2. <http://www.lib.com.ua>
Електронна бібліотека

3. <http://www.nauka-osvita.com.ua> Економіка. Проблеми теорії та практики

4. <http://www.pro-invest.com>

Управління підприємством

5. <http://www.ek-lit.agava.ru>

Бібліотека економічної та ділової літератури

6. <http://www.ptpu.ru>

Проблеми теорії та практики управління

7. www.ifc.org

Сайт Міжнародної Фінансової Корпорації

8. www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Комітету статистики України

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі МА. Консультування передбачено як очно, так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
20	15		20	20		15	10	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Тема 1			Тема 8	Практичне заняття №4	5			
Тема 2	Практичне заняття №1	5	Тема 9					
Тема 3			Тема 10	Практичне заняття №5	5			
Тема 4	Практичне заняття №2	5	Тема 11					
Тема 5			Тема 12	Практичне заняття №6	5			
Тема 6	Практичне заняття №3	5	Тема 13					
Тема 7			Тема 14	Практичне заняття №7	5			

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри МА, протокол №1 від «29» серпня 2024 року.